

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder. Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen. Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V. — Goes.

Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. — Goes
Telefoon No. 2424 — Postrekening No. 36000

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling. Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar. Advertentie: 10 cent per mm. Loose numbers 20 cent.

INHOUD: Hoofdartikel: De Vinger Gods. (Bij het Pinksterfeest). — Uit de Schrift: de katastrofale idioten- of lechen-grificie, Hand. 2: 17, 18. — Kerkelijk leven: Indrukken van de Synode, V.I. Theologische hogeschool. De doofpot. Nieuwe Altevreesche suggestie. Aanvulling lijst „greek-consent”. Garnizoen Amersfoort. Rechtelijke beslissing. „De toon”. Naar Kampen! Rondom de beslissingen onzer synode. — Uit het pol. en soc. leven: Wat bezielt ze? — Groninger brieven. — Gedicht: Bij Uw komst. — Perschouw. — Korte Berichten. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

De vinger Gods. (Bij het Pinksterfeest.)

Reeds vele jaren lang heeft men den Heiligen Geest den vinger Gods genoemd; ook wel den vinger van Gods rechterhand. Deze benoemingswijze vond haar uitgangspunt in Lucas 11: 20. De Heiland is daar zelf aan 't woord, als Hij zijn tegenstanders aldus aanspreekt: „indien Ik door den vinger Gods de duivelen uitwerp, dan is derhalve het Koninkrijk Gods tot u gekomen”. Men legde deze uitspraak naast de andere uit Matth. 12: 28: „indien Ik door den Geest Gods de duivelen uitwerp, dan is derhalve het Koninkrijk Gods tot u gekomen”. De conclusie was spoedig getrokken: „de vinger Gods” is hetzelfde als „de Geest Gods”; Gods Geest is Gods vinger.

Bij onderscheiden „kerkvaders” kan men deze opvatting vinden¹⁾. En het kon niet uitblijven, dat de „vergeestelings”-techniek aan dit gegeven haar krachten beproefde. Ze kon daarbij even gemakkelijk den Christus zelf²⁾ als den geloovige³⁾ of den H. Geest op het procrustes-bed van haar allegorese leggen.

Evenmin kon het uitblijven, dat in de allegorese de één het punt van vergelijking in dit, de ander in dat ging zoeken. Zooveel hoofden, zooveel zinnen. Augustinus verklaart den Geest aan te zien als Gods vinger, omdat Hij aan een iegelijk onderscheiden gaven uitdeelt: in geen enkel van de leden van ons lichaam is zóó sterk de onderscheidenheid uitgedrukt als in de vingers⁴⁾. Cyrillus zoekt de wijsheid hierin, dat de Zoon — omdat de Vader alle dingen werkt door Hem — de hand en de arm des Vaders heet, en dat nu de vinger aan de hand verbonden is; zóó is de Geest consubstantieel aan den Zoon verbonden, terwijl de Zoon alle dingen doet door den Geest⁵⁾. Ambrosius wil dan ook meer op die eenheid, dan op de zooveen genoemde onderscheidenheid in de toebereiding der Geestsgaven in deze beeldspraak heengewezen zien⁶⁾. Crellius, de sociniaan, werkt het beeld aldus uit, dat in den vinger de kracht en de werking van God te zien is⁷⁾: „dat de vinger Gods voor de goddelijke kracht en werkinge genomen word door welk ze iet werkt, word van Ider bij na toegestaan; want omdat de Menschen het meeste werk met de vingeren plachten te weeg te brengen en te werken, daarom word die kracht Gods door welk Hy de voortreffelijkste dingen werkt, de vinger Gods genoemd. Hiertoe behoort ook dat de Geest Gods gesteld word, tegen de menselijke sterkte en macht bij Zach. 4. 6”⁸⁾. Owen legt een verbinde met Genesis 1, zooals Psalm 8 daarop terugziet: de hemelen heeten hier het werk van Gods vingeren, en ginds dat van Gods Geest, en „hierom” zegt Christus, dat de Geest Gods vinger is⁹⁾. Nog weer een anderen kant wijst wederom Augustinus uit, als hij zegt, dat de wet der tien geboden is geschreven op steenen tafelen met den

„vinger Gods”, en dat het immers de H. Geest is, die hetgeen geschreven moest worden, heeft gezegd, oftewel geschreven heeft, waarbij dan natuurlijk weer gedacht wordt aan de wezen-eenheid der drie Personen, Vader, Zoon en H. Geest¹⁰⁾. Het motief van den schrijvende vinger Gods als ident met den H. Geest vond natuurlijk ook daardoor des te gemakkelijker ingang, omdat men in den Bijbel las of dacht te lezen van een wet, die geschreven was met Gods vinger (Gods Geest) in de tafelen van menschen harten¹¹⁾.

Nu heeft het voor ons doel geen zin, na te gaan, of deze opvatting, voorzover zij een exegetische bijdrage wil wezen, al dan niet gerechtvaardigd is. Wij voor ons sluiten ons liever aan bij hen, die van oordeel zijn, dat in Lucas 11: 20 de woorden: „Ik werp de duivelen uit door den vinger Gods”, eenzelfde spreekwijze volgen als in Exodus 8 voorkomt. Toch de egyptische tovenaars van Mozes' wonderen geen „copie” konden geven, zeiden ze tot den farao: dit is Gods vinger; hier was een werk der goddelijke kracht zelf aanwezig, dat aan hun controle ontging (Ex. 8: 19).

En zoo is ook Christus' werk een bewijs dat „Gods vinger” er is in de geschiedenis. Hij werpt de duivelen uit, en neemt den overweldiger in zijn eigen residentie gevangen. Dat is de „vinger Gods”. Beëlzebul wordt niet verslagen door hemzelf, doch alleen door Gods goeden en heiligen Geest.

Maar die „vinger Gods” wordt alleen door het geloof erkend als optredende in de geschiedenis. Het eenstemmige oordeel van farao's geleerden vernag hem niet tot andere gedachten te brengen. Evenmin hebben de farizeeërs Christus' één-zijn met den Vader geloofd. De vinger Gods in de geschiedenis — het is een motief, waarmee ook de wetenschappelijke geschiedsvorsching, ook van calvinistische zijde, zich heeft bezig gehouden; — maar steeds weer zijn zij uitgegleden, die daarbij de evidentie van de feiten-in-zichzelf als Gods-aanwezigheid-demonstreerende feiten hebben willen aannemelijk maken. Eerst wie gelooft d.w.z. met het te voren als Gods Woord aanvaarde Schriftgetuigenis tot de feiten komt, erkent den „vinger Gods” in de geschiedenis.

Dat geldt óók, en dit dan wel in versterkte mate, van het optreden van „den vinger Gods” op den Pinksterdag, die in Jeruzalem den Heiligen Geest deed komen over de discipelen van Jezus Christus, den gekruisten Nazarener. Hoe duidelijk was voor het geloof daar „Gods vinger” in op te merken; en dit niet zoozeer door het bloote feit van de aanwezigheid van den Heiligen Geest, als wel door zijn Schriftuurlijk-programmatisch werken. Aan priesters en rabbijnen en schriftgeleerden gaat Hij voorbij. Maar dat bloote voorbijgaan aan hen was al jaren lang zoo geweest, want zij waren reeds geruimen tijd verhard in het kwade. Niet het voorbijgaan zelf dan ook is hier „Gods vinger”, doch het duidelijk en openlijk en officieel en demonstratief voorbijgaan, dat is „Gods vinger” op den Pinksterdag. Dat geluid als van een geweldigen windstoot beweegt zich zeer duidelijk in een bepaalde richting, die van de tempel-officianten afvoert en naar het groepje galileesche visschers heen-leidt. En, mocht nog dat geluid als van dien geweldigen windstoot dispartabel zijn als richting-aanwijzing, alle twijfel dienaangaande wordt van het geloof weggenomen bij de verschijning van die „verdeelde tongen als van vuur”. Die zetten zich immers op individuen; het zijn zeer bepaalde individuen, die daarmee gedecoreerd, of belast worden, die immers erdoor onderscheiden worden als gezalfden van Jahwe, d.w.z. als zijn direct van boven af „verordneerden” en „be-

kwaam gemaakten”. En die individueel met meer-dan-die gezalfden zijn niet de tempel-celebranten, doch de visschers, die met den Nazarener waren geweest. Duidelijker behoefde God niet te spreken; deze prediking was „onderscheidend” in hooge mate. Zooals God den gezalfden David voor het aangezicht van den van het ambt ontheven Saul plaatst, zóó zet Hij die met Geestestongen gezalfden, het distinctieteeken op het hoofd, vlak vóór de van hun functie ontslagen zonen van Levi. David een luit in de hand, een lied op de lippen. Zij den mond vervuld van Gods lof, sprekende van de magnalia Dei.

En toch, — zonder geloovige aanvaarding van wat Gods Woord te voren had geprofileerd verstonde ook nu „het vleesch” niet den wil des Heeren en was het onbekwaam om „den vinger Gods” hier op te merken, „Zij zijn vol zoeten wijns” — dat is de klassiek geworden formule ten bewijze hiervan, dat nog steeds Saul vasthoudt aan zijn vleeschelijke zelfwaardering; dat hij liever naar Endor gaat, dan dat hij ooit zou abdiceren van den troon voor David; dat de priesters en de leken van het Oude Verbond liever Levi's graf gaan sien, dan aan Melchizedek's antitype hun meer-dan-tienden te geven; dat zij liever als spleswerpende Sauls tegen de psalmen van David in loopen te razen en te schelden en te insinueren, dan dat zij ze gaan zingen in bond met die lastige „interpreten”, die deze psalmen exegetiseren als slaande, uiteindelijk, op een gekruisten zoon van David, zijnde nog wel diens pleroma, diens vervulling, naar het heet.

„Zij zijn vol zoeten wijns”, — daar gaat Gods Geest in tot zijn „staat van vernedering”¹²⁾. Men kan voortaan de universiteiten aan het werk houden door de vraag op te werpen, of Paulus nu normaal is dan wel abnormal, vader eener door hem-zelf in groote lijnen aangegeven en door ettelijke anderen als b.v. Dannhauer naar zijn principes nader uitgewerkte pneumatische iatriek (eener leer aangaande de Geestelijke geneezing van waarlijk kranke geesten) dan wel psychopaath; gezalfd en geïnspireerd auteur van pastorale brieven aan een pastor, dan wel een schurftig schaap eener kudde, een schaaft met niet zoo propere oogen en heelemaal niet met witte voetjes. Men kan aan diezelfde universiteiten wederom handen vol werk geven, door het probleem op te werpen, wat nu toch eigenlijk die glossolie is, dat spreken met tongen of het spreken in vreemde talen. Het kerst-feit, de maagdelijke geboorte — daar zegt men tenslotte ja of neen tegen. Maar het Pinksterfeitenmateriaal, daar is men niet zoo gauw mee klaar. Men kan het accepteren als feitenmateriaal, maar o, de „interpretatie”.....!

Dit alles leert ons, HOE wij ons vandaag gelukkig zullen prijzen. Hoe en waarom. „De vinger Gods” is hier op Pinksterdag inderdaad; — maar: met Gods vingerafdrukken gaat het net als met zijn voet-indrukken; zijn voetstappen werden niet bekend — voor den explorant des vleesches: psalm 77. Het is een eenvoudig probleem — dat der „vestigia”, der achtergebleven voetsporen Gods, waarover al veel dwaasheid is geschreven, vooral toen men „indrukken” van Gods voorbijgeganen voet ging verwarren met „resten” van Zijn maaksel. En zoo is ook het probleem van den „vinger Gods” in de geschiedenis zeer oud.

Maar wij verheugen ons zeer, dat onze Hemelsche Koning ons op Pinksterfeest bewijzen komt (bewijzen echter in de geloofs-klasse), dat óók op Pinksterfeest, d.i. óók, en juist op den dag der hoogste Geestes-uitstraling, en der sterkste Geestes-werking, de aanwezigheid dier kracht, en de straling van dat licht alleen door het geloof kan worden vastgesteld; d.i. in een vertrouwende aanwijzing, dat het allemaal zoo voorzgd is in de vertrouwde Schriften van het

FOOLJ te Ter-
in den Boek-

Koning in
stament.
VERDA.

g van het ambt
le Theol. Hoogo-
ampen.

druk verschenen

1905

HOLWERDA,
IOF.

eraag naar dit
sich een beeld
vindt hier een
et kerkelijk ge-
1905" nog steeds

DEN BIJBEL
deel van de

DOLE:

in de
pijning.

taak, die aan
en bij het be-
n de wijze waar-
dt vervuld.

de Joden in
de tienduizen-
reid waren over
den in de sterke
n missie te ver-
loopenbaring uit
enwereld.
dangstelling van
inde gespannen
uwe, onbekende
open.
bonden verkrijg-

ntekening op
2.50.

del en bij den

FRANEKER.

STAMBOOM?

s gaarne op onze
oorouders. Maar
e hoetten ze, wat
is hun herkomst?

STAMBOOM

woorde gegevens.

cumentatie

169, Voorburg.

dboek 1946
van de Geref.
in Nederland
erh. art. 31 K.O.)

pende maand her-

s f 1.—

Boekhandel en bij
intre N.V., Goes

LPT?

5" heeft dringende

deel I—II, door

el I—II.

er Godzaligheid.

n Daniël.

appelijke onder-

III.

ter overname?

g koopen!

7. „Ps. 119: 105”

8 RUITER, Hoofd-
p, Haarlemmermeer.